

ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТІЙНОЇ СУТНОСТІ КАТЕГОРІЇ ЕМОТИВНОСТІ В СУЧАСНИХ МОВОЗНАВЧИХ ПРАЦЯХ

Світлана Чала

аспірант

Київський національний лінгвістичний університет

Розглядаються теоретичні проблеми визначення категорії емотивності як пріоритетного напрямку сучасних лінгвістичних досліджень, пов'язаних із проблематикою її термінологічного апарату. Питання про дослідження взаємодії мови та емоційної сфери людини є досить складним і багатопланним, багато проблем, пов'язаних з відтворенням емоцій у мові, так і залишаються не розв'язаними, що зумовлює існування в лінгвістиці різноманітних підходів до трактування поняття емотивності. Розглядаються та систематизуються різні концептуальні підходи до визначення та тлумачення феномену емотивності. Ця категорія диференціюється від суміжних та близьких понять – «емоційність», «експресивність», «оцінність» як ключових категорій емотіології тексту. Зазначається, що, незважаючи на той факт, що вони мають багато спільних ознак, що вказує на їхній тісний зв'язок, все ж таки вони не синонімічні. Зазначені поняття розглядаються в мові як такі, що дзеркально відображають протилежні процеси, а їхньою диференціальною ознакою визначається спонтанність/ усвідомлюваність мовлення.

Ключові слова: експресивність, емотивність, емоційність, оцінка, конотація, інтенсивність, функція вираження емоцій, емотіологія.

THE CHARACTERIZATION OF THE CONCEPTUAL ESSENCE OF THE CATEGORY OF EMOTIVENESS IN MODERN LINGUISTIC WORKS

Svitlana Chala

PhD student

Kyiv national linguistic university

The article is devoted to theoretical problems of the category of emotivity as a priority trend in modern linguistic studies connected with its terminology. The question of studying the interaction of language and emotional sphere of a person is quite complex and multidimensional, many problems related to the reproduction of emotions in the language are still unresolved, that predetermines the existence in linguistics of various ways to the interpretation of the concept of emotivity. Different scientific approaches to the definition and interpretation of emotivity are considered and systematized. The category of emotivity is differentiated among the close notions - "expressiveness", "evaluation" as the key categories of the emotion of the text. It is highlighted that in spite of many common features that indicates their close connection, they are not synonymous. These concepts are considered in the language as reflecting mirror opposite processes, and the differential sign is determined by the spontaneity / awareness of speech.

Key words: expressiveness, emotionality, emotivity, estimation, connotation, intensity, function of expressing emotions, emotionology.

Антропоцентрична парадигма, яка нині є однією з домінантних у сфері мовознавчих досліджень, зосередивши свою увагу на особливостях функціонування психолінгвальних механізмів вербального спілкування, не враховує належним чином ролі емоційного стану мовців у процесі здійснення комунікативного акту. А між тим, кожна висловлена думка несе в собі певне емоційне забарвлення, яке впливає на висловлений інформативно-комунікативний зміст. На це звертав свою увагу Ш. Баллі, зазначаючи, що "мову треба вивчати у зв'язку з повсякденним життям людини, у зв'язку з її поведінкою, її емоціями та ставленням до оточуючого світу" [3, с. 7], оскільки, незважаючи ні

на що, суто особистісний емоційний елемент постійно просочується у вираження думки. І це цілком зрозуміло. Адже слово "Дякую", залежно від емоційного стану особи, яка його промовляє, може виражати як справжню вдячність (*Дякую тобі за допомогу!*), так і невдячність з відтінком незадоволення, злості, роздратування тощо: *Дякую, ти вже надопомагався!*

Емоційне забарвлення кожної висловленої думки формує семантико-прагматичний зміст такої специфічної лінгвістичної категорії, яку науковці часто-густо іменують емотивністю. Категорія емотивності, попри свою відносну новизну вивчення, була предметом розгляду в наукових

дослідженнях багатьох авторів, зокрема таких, як А.Г. Баранов [4], Ш. Баллі [3], О.М. Вольф [8], Л.А. Піотровська [16], В.І. Шаховський [20; 21], Д. Солер Еспіауба [23] та ін. У лінгвістиці наявні також праці, в яких вивчається оцінний дискурс на матеріалі аналітичних статей іспанської мови (Л.В. Артемова) й емотивно-оцінний дискурс у російській мові (Т.О. Трипольська). Але незважаючи на це, дослідники її природи не дали ще однозначної відповіді на те, що являє собою ця категорія, як вона взаємодіє із суміжними з нею категоріями експресивності та оцінності і, зрештою, як вона співвідноситься з емоційністю. Опрацьовані нами науково-теоретичні джерела з цього питання засвідчують, що в його трактуванні є багато суперечностей, що, власне, зумовлює **актуальність** такого напрямку дослідження.

Отже, **метою** нашої розвідки є уточнення специфіки категорії емотивності та виявлення її відмінностей від інших, суміжних із нею, понятійних категорій. Відповідно до поставленої мети, у роботі виконуються такі завдання:

1) розглянути різні точки зору та концептуальні підходи до дослідження феномену текстової емотивності;

2) диференціювати емотивність як лінгвістичну категорію від психологічної категорії емоції, а також виявити те, що їх зближує;

3) з'ясувати співвідношення категорій емотивності та експресивності;

4) дослідити зв'язок емотивності з оцінністю.

Термінологічне розмаїття в галузі емотіології, за іншою термінологією, – “емотивістики”, пов'язане, насамперед, із синонімічним вживанням термінів “емоційність” і “емотивність”, а також із суперечливим трактуванням цих понять теоретиками. У межах різних підходів використовується власна термінологія, методи дослідження емотивності, а також по-різному трактується їх зв'язок з оцінкою. Відомий дослідник емотивної семантики мови В.І. Шаховський розмежує ці номінації, розглядаючи їх у рамках понятійно-термінологічного апарату, що обслуговує різні наукові дисципліни: лінгвістику, з одного боку, і психологію – з іншого. Емоційність відображає психічний стан людини, тоді як емотивність – це вербалізація емоцій мовця [21, с.13].

В.І. Шаховський визначає емотивність як іманентно притаманну мові семантичну якість виражати системою своїх засобів емоційність як акт психіки та відображені в семантиці мовних одиниць соціальні та індивідуальні емоції [21, с. 23]. Вчений також зазначає, що емотивність – це емоційність у мовному значенні, тобто чуттєва оцінка об'єкта, вираження мовленнєвими засобами відчуттів, настроїв, переживань людини [21, с. 153]. Іншими словами, емоційність є спонтанною, непередбачуваною ознакою мовлення. Вона відобра-

жає емоційний стан комунікантів у момент спілкування. Емотивність, у свою чергу, цілеспрямована ознака мовлення, яка виникає внаслідок використання тих мовних засобів, які приводять до навмисно створеного ефекту емоційності.

Дещо інший погляд на це питання обстоює Л.А. Піотровська, яка визначає емотивність як функцію мовних одиниць, пов'язану з вираженням емоційного ставлення мовця до об'єктивної дійсності [16, с. 42]. Функціональна значущість категорії емотивності визнається більшістю вчених. Маючи на увазі мовну реалізацію функції емотивності, в іншій термінології – емоційну або експресивну функцію, Н. Б. Мечковська пише: “...якщо у висловленні прямо виражено суб'єктивно-психологічне ставлення людини до того, про що вона говорить, то реалізується емоційна, або експресивна, функція мови” [14, с. 18].

Однак питання про пряме вираження емоцій у мові не може бути вирішене однозначно, оскільки емоційне ставлення мовця може бути імпліцитним або виражатися в складній алегоричній формі. Слід також зазначити, що є слова із ситуативним емоційно-оцінним змістом [1, с. 152], емотивність яких проявляється лише в контексті. Окрім того, суб'єктивне ставлення людини до змісту висловлюваної думки може бути виражене мовними засобами, що не мають відношення до категорії емотивності, але актуалізують, наприклад, функціонально-семантичну категорію суб'єктивності. Зокрема, *vagabundo, trastos, jeta, sabio, egoísta* – слова із самодостатнім емоційно-оцінним змістом, експресивність яких визначається як у контексті, так і без нього; натомість експресивність таких слів, як *zampar, víbora, burro, pascuas, soso*, проявляється лише в контексті: *Al otro lado del río, hay toda clase de aparatos mágicos, mientras nosotros seguimos viviendo como los burros* [24, с. 5].

В.І. Шаховський вважає, що емотивна функція мовних одиниць визначена здатністю мовця осмислити і словесно висловити емоції, тобто здійснити вибір конкретної мовної одиниці, що містить емоційну інформацію [20].

Точний поділ смислового і емоційного в мові неможливий, на що вказує Г.В. Колшанський: “Оскільки висловлювання завжди є продуктом мислення суб'єкта, воно першопочатково детерміноване як суб'єктивний акт за формою і за змістом. Пізнавальний акт уже за своєю природою містить так званий оцінний момент, який і є не чим іншим, як проведеною суб'єктом розумовою операцією над предметом висловлювання. Оцінка міститься всюди, де відбувається зіткнення суб'єкта пізнання з об'єктивним світом” [12, с. 142]. Отже, «оцінний момент» має когнітивний характер, тоді як емоції репрезентують некогні-

тивну структуру знання.

Увага лінгвістів до конотативного аспекту значення мовних одиниць визначила прагнення до розмежування понять «емотивність» і «експресивність» в семантико-стилістичних дослідженнях. Дискусія, яка виникла в середовищі мовознавців, показала, що позиції дослідників, які виступають проти синонімічності даних понять, засновані на дихотомії мови і мовлення (В.Н. Телія, М.Н. Кожина, І.Р. Гальперін та ін.). Маючи на увазі прагматичний аспект поняття експресивності, науковці (І.Р. Гальперін, Є.М. Галкіна-Федорук та ін.) стверджують, що основою теорії експресивності є поняття вибору. Експресивність мовних одиниць, зокрема й тексту, визначається опозицією до нейтральних компонентів, яка реалізується в мові. Таке розуміння експресивності як результату вживання емоційних мовних одиниць у мовленні цілком пояснює її синонімічність до поняття “інтенсивність”.

Вивчаючи питання експресивного мовлення, Ш. Баллі визначає поняття експресії як явище, що характеризує реакцію мовця на висловлення. Воно виникає завдяки емоційному стану мовця, який відбивається у його мовленні. Ш. Баллі наголошував на особливому характері мовленнєвого процесу, оскільки він підпорядковується розумовій діяльності. На думку дослідника, розум і почуття виступають найпотужнішими чинниками у формуванні експресивності [3, с. 5-6].

Варто зазначити, що багато дослідників ототожнюють емотивну й експресивну функції мови. У працях Р. Якобсона зустрічаємо думку про те, що “експресивна”, або “емотивна”, функція (emotive function) має на меті вираження ставлення мовця до висловлювання [22, с.350]. Однак існує інша точка зору, згідно з якою експресивна функція пов’язана з вираженням думки, про що пише В.А. Аврорін, розділяючи функції мови і функції мовлення. Експресивну функцію мови вчений виділяє поряд із комунікативною, конструктивною (функція формування думки) і акумулятивною (функція накопичення соціального досвіду і знань). Емотивну ж функцію, а точніше, емотивно-волюнтативну, В.А. Аврорін вважає функцією мовлення, класифікуючи її в ряд таких мовних функцій, як сигнальна, номінативна, поетична, етнічна та магічна [2].

На думку В.І. Шаховського, мовні засоби вираження категорії емотивності являють собою певну систему, поле, в центрі якого розташовуються різнорівневі елементи, в семантиці яких переважає емотивно-оцінний компонент. Учений розглядає категорію емотивності на рівні лексико-семантичного поля, яке, на його думку, є однією з мікросистем функціонально-семантичного поля емотивності. В. І. Шаховський зауважує з цього приводу: “Емотивність, безсумнівно, є фун-

кціонально-семантичної категорією, позаяк відповідає всім її ознакам: спільність семантичної функції – вираз емоцій; взаємодія лексичних і граматичних елементів (емотивність, як встановлено, має формальне вираження на всіх “поверхах” мови – фонологічному, морфологічному, лексико-семантичному, фразеологічному, синтаксичному рівні структурних моделей)” [21, с. 112].

Ведучи мову про тісний взаємозв’язок категорій оцінки і емотивності, що визнається більшістю дослідників, необхідно з’ясувати сутність відношень між ними. У сучасній лінгвістиці термін «емотивність» використовується також як синонім поняття “оцінність”. У працях О.М. Вольф [8], В.М. Телія [17] емотивність розглядається як факультативна частина оцінки. Аксиологічна оцінка за ознакою добре / погано не має відношення до вираження емоцій, оскільки є оцінним раціональним судженням. Якщо оцінне судження виконує функцію впливу, то самі емоції, які відчуває мовець, лише сигналізують про його внутрішній психологічний стан, його реакції на ситуацію. О.М. Вольф вважає, що в більшості випадків емотивність як критерій оцінки невіддільна від позначення властивостей об’єкта, ставлення суб’єкта до об’єкта. Дослідниця зауважує, зокрема: «Емотивність виступає на перший план в оцінних висловлюваннях, тобто у висловлюваннях, що включають афективні слова типу прекрасний, відмінний, поганий. Більшість образливих слів також включає, перш за все, емотивний компонент оцінки: *Так, бовдуре!* – насамперед свідчить про ставлення мовця до об’єкта, а не про якості останнього. Важливо підкреслити, що емотивність наявна в усіх оцінних висловлюваннях, відображаючи присутність у них суб’єкта... » [8, с. 38-39]. Таким чином, дослідниця робить висновок про те, що емотивність завжди одночасно висловлює також оцінку, тобто засоби актуалізації категорії емотивності є водночас і способами вираження оцінки.

Однак оцінка може включати і раціональний компонент, причому він переважає, якщо у висловлюванні використовуються предикати думки. В цьому разі емотивність нейтралізується, навіть якщо й використовуються афективні слова. Така ж точка зору на емотивність домінує у працях Т. В. Романової, яка пише: “Конкретні емоції людини є здебільшого аксіологічно релевантними, а слова, що їх виражають в мові, мають оцінний характер” [15, с. 129].

Висновки. Підводячи підсумки аналізу терміносистеми емотивістики, слід зазначити, що емотивність як функціонально-семантична категорія мови, що виражає, а не описує емоції людини, є базовою категорією для формування функціонально-семантичного поля, дослідження якого залишається актуальним завданням емотіології.

Категорії емотивності та емоційності досліджуються в площині мови й відображають дзеркально протилежні процеси. Емоційність є спонтанною характеристикою мовлення, тоді як емотивність – усвідомлювана. Тобто емотивність постає лінгвістичною характеристикою емоційності.

Експресивність розглядається як властивість інтенсифікувати впливовість свого висловлювання, в основі якої лежать не лише емоції, а й мислення, етика, світогляд.

Переважає більшість праць визначає катего- рію оцінності як таку, що має тісний зв'язок з емотивністю, адже будь-яка емоція містить у собі оцінку, проте, навпаки, якщо слово оцінне, то воно не обов'язково повинно бути емотивним.

Подальші міждисциплінарні розвідки катего- ріальних аспектів цих понять на матеріалі різних літературних жанрів із точки зору їх перекладно- сті сприятимуть детальному дослідженню людсь- ких емоцій та особливостей їх репрезентації у різ- них етнокультурних когнітивних просторах і мов- них системах, що їх обслуговують.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Арутюнова Н.Д.* Типы языковых значений: оценка, событие, факт / Нина Давидовна Ару- тюнова / отв. ред. Георгий Владимирович Сте- панов. – М.: Наука, 1988. – 339 с.
2. *Аврорин В.А.* Проблемы изучения функцио- нальной стороны языка. (К вопросу о предмете социолингвистики) / Валентин Александрович Аврорин. – М.: Наука, 1975. – 276 с.
3. *Балли Ш.* Общая лингвистика и вопросы фран- цузского языка / Ш. Балли. – М.: Изд-во иностр. лит., 1955. – 416 с.
4. *Баранов А.Г.* Функционально-прагматическая концепция текста: [монография] / Анатолий Григорьевич Баранов. – Ростов-на-Дону: Изд-во Ростовск. ун-та, 1993. – 182 с.
5. *Белова А. Д.* Комунікативні стратегії і тактики: проблеми систематики / А. Д. Белова // Мовні і концептуальні картини світу. – 2004. – Вип. 10. – С. 11–16.
6. *Буянова Л. Ю.* Эмотивность и эмоциогенность языка: механизмы экспликации и концептуализации: [монография] / Л.Ю. Буянова, Ю. П. Нечай. – Краснодар: Кубанский гос. ун-т, 2006. – 277 с.
7. *Вежбицкая А.* Сопоставление культур через средство лексики и грамматики: [моногра- фия] / А. Вежбицкая. – М.: Языки славянской культуры, 2001. – 272 с.
8. *Вольф Е.М.* Функциональная семантика оцен- ки / Елена Михайловна Вольф. – [2-е изд.]. – М.: Едиториал УРСС, 2002. – 280 с.
9. *Галкина-Федорук Е.М.* Об экспрессивности и эмоциональности в языке / Е.М. Галкина-Фе- дорук // Сборник статей по языкознанию. – М., 1958. – С. 103-125.
10. *Гальперин И.Р.* Текст как объект лингвистичес- кого исследования / Илья Романович Гальпе- рин. – [4-е изд.]. – М.: Комкнига, 2007. – 144 с. (Серия “Лингвистическое наследие XX века”).
11. *Кожина М.Н.* О языковой и речевой экспрес- сии и ее экстралингвистическом обосновании / М.Н. Кожина // Проблемы экспрессивной сти- листики. – Ростов-на-Дону: Изд-во Ростовско- го университета, 1987. – 210 с.
12. *Колшанский Г. В.* Соотношение субъективных и объективных факторов в языке / Г.В. Кол- шанский. – М.: Наука, 1975. – 231 с.
13. *Лукьянова Н. А.* О соотношении понятий экс- прессивность, эмоциональность, оценочность / Н.А. Лукьянова // Актуальные проблемы лек- сикологии и словообразования. – Новоси- бирск, 1976. – Вып. 5. – С. 3-17.
14. *Мечковская Н.Б.* Социальная лингвистика: По- собие для студентов гуманитар. вузов и учащих- ся лицеев / Н.Б. Мечковская. – 2-е изд., испр. – М.: Аспект Пресс, 2000. – 207 с.
15. *Романова Т.В.* Модальность. Оценка. Эмоцио- нальность: [монография] / Т.В. Романова. – Нижний Новгород: НГЛУ им. Н.А. Добролю- бова, 2008. – 310 с.
16. *Пиотровская Л. А.* Взаимодействие эмоцио- нальной и рациональной оценки в процессе порождения речи // Русский язык: историчес- кие судьбы и современность: III Междунар. конгресс исследователей русского языка: Тру- ды и материалы / сост. М. А. Ремнева, А.А. Поликарпов. – М.: МАКС Пресс, 2007. – С. 28-29.
17. *Телия В.Н.* Коннотативный аспект семантики номинативных единиц / В. Н. Телия. – М.: Наука, 1986. – 143 с.
18. *Филимонова О.Е.* Эмоциология текста. Анализ репрезентации эмоций в научном тексте: [Учебное пособие] / Ольга Евгеньевна Фили- монова. – СПб.: Престо, 2007. – 225 с.
19. *Филиппов А. В.* К проблеме лексической кон- нотации / А.В. Филиппов // Вопросы языкозна- ния. – М.: Наука, 1978. – № 1. – С. 57-64.
20. *Шаховский В.И.* Эмотивный компонент значе- ния и методы его описания: [Учебное пособие к спецкурсу] / Виктор Иванович Шаховский. – Волгоград, 1983. – 14 с.
21. *Шаховский В.И.* Категоризация эмоций в лек- сико-семантической системе языка / Виктор Иванович Шаховский. – Воронеж: Изд-во Во- ронежского ун-та, 1987. – 192 с.
22. *Якобсон Р.О.* Лингвистика и поэтика / Р.О. Якобсон // Структурализм «за» и «про- тив». – М., 1975. – 470 с.
23. *Soler Espiñalba D.* Españolitos, currítos, amigue- tes, coleguillas y demás gente de mal vivir (o la expresividad en el sistema español de sufijación) /

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

24. *Gabriel García Márquez*. El Coronel notien equine le escriba / Gabriel García Márquez. – Madrid : Espasa-Calpe, S. A., 1999. – 43 pgs.

REFERENCES

1. *Arutyunova N.D.* Tipy yazykovykh znacheniy: otsenka, sobytie, fakt [Types of language values: evaluation, event, fact] / Nina Davidovna Arutyunova / otv. red. Georgiy Vladimirovich Stepanov. – M. : Nauka, 1988. – 339 s. (In Russ)
2. *Avrorin V.A.* Problemy izucheniya funktsional'noy storony yazyka (K voprosu o predmete sotsiolingvistiki) [Problems of learning the functional side of the language] / V.A. Avrorin. – M.: Nauka, 1975. – 276 s. (In Russ)
3. *Balli Sh.* Obschaya lingvistika i voprosy frantsuzskogo yazyka [General linguistics and French language issues] / Sh. Balli. – M. : Izd-voinostr. lit., 1955. – 416 s. (In Russ)
4. *Baranov A.G.* Funktsional'no-pragmaticheskaya kontseptsiya teksta [Functional and pragmatic concept of the text]: [monografiya] / Anatoliy Grigorevich Baranov. – Rostov-na-Donu : Izd-vo Rostovsk. un-ta, 1993. – 182 s. (In Russ)
5. *Belova A.D.* Komunikativni stratehii i taktyky: problemy systematyky [Communicative strategies and tactics: the problems of taxonomy] / A. D. Belova // *Movni i kontseptual'ni kartyny svitu.* – 2004. – Vyp. 10. – S. 11–16. (In Ukr)
6. *Buyanova L.Yu., Nechay Yu.P.* Emotivnost' i emotsiogenost' yazyka: mekhanizmy eksplikatsii i kontseptualizatsii: monografiya [Emotivity and emotiogenicity of language: mechanisms of explication and conceptualization] / Krasnodar: Kubanskiy gos. un-t, 2006. 277 s. (In Russ)
7. *Vezhbitskaya A.* Sopostavlenie kultur cherez sredstvo leksiki i grammatiki [Comparison of cultures through the means of vocabulary and grammar]: [monografiya] / A. Vezhbitskaya. – M. : Yazyki slavyanskoj kultury, 2001. – 272 s. (In Russ)
8. *Volf E.M.* Funktsionalnaya semantika otsenki [Functional semantics of evaluation] / Elena Mihaylovna Volf. – [2-eizd.]. – M. : Editorial URSS, 2002. – 280 s. (In Russ)
9. *Galkina-Fedoruk E.M.* Ob ekspressivnosti i emotsional'nosti v yazyke [About expressiveness and emotionality in language.] // *Sb. st. Po yazykoznaniiyu.* M., 1958. P. 103-125 (In Russ)
10. *Galperin I.R.* Tekst kak ob'ekt lingvisticheskogo issledovaniya [Text as an object of linguistic research] / Ilya Romanovich Galperin. – [4-eizd.]. – M.: Komkniga, 2007. – 144 s. (Seriya "Lingvisticheskoe nasledie XX veka") (In Russ)
11. *Kozhina M.N.* O yazykovoy i rechevoy ekspressii i ekstralingvisticheskom obosnovanii [About the language and speech expression and its extra-linguistic justification] // *Problemy ekspressivnoy stilistiki* [Problems of expressive stylistics] Rostov-na-Donu: Izd-vo Rostovskogo universiteta, 1987. 210 s. (In Russ)
12. *Kolshanskiy G.V.* Sootnosheniye sub'ektivnykh i ob'ektivnykh faktorov v yazyke [The ratio of subjective and objective factors in the language]. M.: Nauka, 1975. 231 s. (In Russ)
13. *Luk'yanova N.A.* O sootnoshenii ponyatiy ekspressivnost', emotsional'nost', otsenochnost' [On the relationship between the concepts of expressiveness, emotionality, evaluation] // *Aktual'nye problemy leksikologii i slovoobrazovaniya* [Actual problems of lexicology and word formation] Vyp. 5. Novosibirsk, 1976. P. 3-17 (In Russ)
14. *Mechkovskaya N.B.* Sotsialnaya lingvistika: Posobie dlya studentov gumanit. vuzov i uchashchih-sya litseev [Social linguistics: A manual for students of humanity. universities and high school students]. – 2-eizd., ispr. – M.: Aspekt Press, 2000. – 207 s. (In Russ)
15. *Romanova T.V.* Modal'nost'. Otsenka. Emotsional'nost': monografiya [Modality. Evaluation. Emotionality: monograph]. Nizhniy Novgorod: NGLU im. N. A. Dobrolyubova, 2008. 310 s. (In Russ)
16. *Piotrovskaya L.A.* Vzaimodeystvie emotsional'noy i ratsional'noy otsenki v protsesse porozhdeniya rechi [The interaction of emotional and rational evaluation in the process of generating speech] // *Russkiy yazyk: istoricheskie sudby i sovremennost: III Mezhdunarodnyiy kongress issledovateley russkogo yazyka: Trudy i materialy* [Russian language: historical fate and modernity: III International Congress of Researchers of the Russian Language: Works and Materials] / sost. M. A. Remneva, A. A. Polikarpov. M.: MAKS Press, 2007. S. 28-29. (In Russ)
17. *Teliya V. N.* Konnotativnyy aspekt semantiki nominativnykh edinit [Connotative aspect of nominative semantics]. M., 1986. 143 s. (In Russ)
18. *Filimonova O.E.* Emotsiologiya teksta. Analiz reprezentatsii emozij v nauchnom tekste [Text Emotionsiology. Analysis of the representation of emotions in a scientific text]: [Uchebnoe posobie] / Olga Evgenievna Filimonova. – Sankt-Peterburg: Presto, 2007. – 225 s. (In Russ)
19. *Filippov A. V.* K problem leksicheskoy konnotatsii [To the problem of lexical connotation] // *Voprosy yazykoznaniiya.* M., 1978. N 1. S. 57-64. (In Russ)
20. *Shahovskiy V.I.* Emotivnyy komponent znachenii i metody ego opisaniya [The emotional component of meaning and methods for describing it]: [Uchebnoe posobie k spezkursu] / Viktor Ivanovich Shahovskiy. – Volgograd., 1983. – 14 s. (In Russ)
21. *Shahovskiy V.I.* Kategorizatsiya emozij v leksiko-se-

- manticheskoy sisteme jazyka [Categorization of emotions in the lexical-semantic language system] / Viktor Ivanovich Shahovskij. – Voronezh: Izd-vo Voronezhskogo universiteta, 1987. – 192 s. (In Russ)
22. *Yakobson R.* Lingvistika i poetika [Linguistics and Poetics] // *Strukturalizm «za» i «protiv»* [Structuralism "pros and cons"] / R. Yakobson. – M., 1975. 470 s. (In Russ)
23. *Soler Espiauba D.* Españolitos, curritos, amiguetes, coleguillas y demás gente de mal vivir (o la expresividad en el sistema español de sufijación) / D. Soler Espiauba // *Cuadernos Cervantes*, N° 8, Mayo-Junio, 1996.
24. *Gabriel García Márquez.* El Coronel no tiene quien le escriba / Gabriel García Márquez. – Madrid: Espasa-Calpe, S. A., 1999. – 43 pgs.